

COVID-19 to pierwsza z czterech pandemii

24 czerwca 2022

Kiedy wiadomość o pandemii COVID-19 dotarła do biało ubranych ludów z góry Sierra Nevada de Santa Marta w Kolumbii, nikogo to specjalnie nie zdziwiło. Kogi, Arhuaco, Wiwa i Kankuamo – cztery tubylcze grupy zamieszkujące ten region i nazywające siebie Starszymi Braćmi, otrzymały już wcześniej liczne ostrzeżenia o chorobach wirusowych od swoich duchowych przewodników, tzw. Mamos i ich żeńskich odpowiedników Sagas.

Ci duchowi mentorzy z Sierra Nevada, szkoleni od urodzenia w umiejętności odnajdowania wskazówek poprzez uważne obserwowanie przyrody, przewidzieli nadchodzącą pandemię i inne kryzysy już kilkadziesiąt lat temu. Mędrcy Mamos ostrzegali, że Ziemia będzie nękana „nieznanymi chorobami” wraz ze zmianami klimatycznymi oraz niedoborami wody i żywności, jako konsekwencjami destrukcyjnych dla środowiska działań tzw. „Młodszych Braci”, jak nazywają społeczności nowoczesnego świata. Według tych duchowych przewodników ludzkość musi powrócić do Praw Początków – pierwotnych nauk, jak żyć w harmonii z innymi formami życia na planecie. W przeciwnym razie nasza planeta będzie poddana narastającym kryzysom.

Pierwsza z czterech pandemii

Od czasu hiszpańskiego podboju Starsi Bracia bronili swojej ziemi graniczącej z karaibskim wybrzeżem Kolumbii i rozciągającej się na szczyty najwyższego przybrzeżnego masywu górskiego na świecie – Sierra Nevada de Santa Marta. Ich kraina jest domem dla raf koralowych, wysokogórskiej tundry i największej liczby endemicznych zagrożonych gatunków na świecie.

Od dziesięcioleci Mamos ostrzegali przed niebezpieczeństwami wynikającymi z nadmiernego konsumpcjonizmu, niszczenia środowiska i potencjalnie nieodwracalnych konsekwencji dla społeczności zewnętrznych. W 1990 roku po raz pierwszy utworzyli swoje terytorium dla osób z zewnątrz. Zaprośili ekipę filmową BBC kierowaną przez reżysera Alana Ereirę, do nakręcenia filmu o ich złowieszczych przesłaniach dla planety, zatytułowanego „Z serca świata: Ostrzeżenie Starszych Braci”.

Prawie 30 lat później, przebadawszy globalny krajobraz Mamos mówią, że czują, iż społeczności zewnętrzne jeszcze nie przyjęły ich przesłania. Ponownie zaprosili Ereirę, aby nakręcił kolejny film na ten temat zatytułowany „Aluna”, wyświetlony po raz pierwszy w 2021 roku. Założyli również własny kolektyw komunikacyjny, Colectivo de Comunicaciones Zhigoneshi oraz różne filmy dokumentalne, w tym serię Palabras Mayores („Słowa Starszyczny”) w 2009 roku. „Niestety, Młodszy Brat nie przywiązuje wagi do tych stwierdzeń” – powiedział Amado Villafaña, filmowiec i interpretator kultury pochodzący z ludu Arhuaco, współpracujący z kolektywem komunikacyjnym. Według Villafaña współczesne społeczeństwa poświęcają więcej uwagi błahym tematom niż tak pilnym, jak ochrona różnorodności biologicznej.

Teraz Starsi ostrzegają, że COVID-19 to tylko pierwsza z czterech pandemii rozpętanych jako swoisty „dzwonek ostrzegawczy”, aby przebudzić ludzkość z mirażu współczesnej cywilizacji.

Mamo Adolfo Chaparro, jeden z duchowych przewodników śledzi pochodzenie chorób od początku historii stworzenia w ich mitologii, kiedy to ludzie zostali poinstruowani, aby przestrzegać Prawa Pochodzenia. „Przeżywamy pandemię, ponieważ złamaliśmy te zasady” – mówi.

Jest to jednak tylko jeden z kryzysów przepowiedzianych przez Starszych Braci. Z narastającym niepokojem obserwują, jak topnieją śniegi w ich górach, jak ich rzeki kurczą się, ich

deszcze słabną, a ich zbiory spadają.

Antropolog Felipe Cárdenas od dziesięcioleci współpracujący z ludami Arhuaco i Kogi pamięta, że □□ słyszał te przepowiednie już w 1980 roku, kiedy zaczął studiować ich praktyki wróżebne. „Istnieje proroctwo pochodzące od mieszkańców Sierra Nevada de Santa Marta” – powiedział Cárdenas, wskazując na analizy duchowych przesłań pochodzących od innych społeczności tubylczych i nauk chrześcijańskich. „Historia, którą posiadają, jest jedną z tych, dla których warto poświęcić uwagę. Ma to wielki sens w kontekście tego, co dzieje się ze większym społeczeństwem globalnym, które zachowuje się dość chaotycznie w zarządzaniu środowiskiem i w kontaktach z żywymi istotami.

„Być może widzimy, że czasy, w których żyjemy (niektóre systemy eschatologiczne nazwałyby je czasami ostatecznymi) ostrzegają nas, że konieczne jest ponowne przemyślenie naszej kultury i sposobu życia”.

Odczytywanie duchowego krajobrazu

Rozpoczynając naukę w dzieciństwie od odosobnienia, starsi uczą Mamos jak rozwijać relacje ze zwierzętami, roślinami, żywiołami i istotami duchowymi zamieszkującymi ich świat religijny. Dla członków społeczności daje to możliwość odczytania i ujrzenia tego, czego wielu nie jest w stanie. „Posiadają zestaw wiedzy o tym, jak czytać naturę niczym książkę, a nie tylko z intelektualnego, racjonalnego sposobu poznania” – powiedział Cárdenas. „Dla nich natura jest jak wspaniały tekst, wspaniała biblioteka, która wysyła wiadomości i przeobraża ich w mądrego mężczyznę lub mądrą kobietę”.

Dla ludów z Sierra istnieje terytorium duchowe, które nakłada się na terytorium fizyczne i posiada świętą geografie, o którą należy dbać i ją utrzymywać. Ci ludzie wierzą, że nacisk współczesnego społeczeństwa jedynie na „zachodni” naukowy sposób poznania przyćmił zasadniczą duchową wizję natury Ziemi

i spójnej rzeczywistości całego życia. „Młodszy Brat zawsze dokonuje separacji” – powiedział Villafaña. „Ale ostatnio fizyka kwantowa zaczyna dostrzegać, że wszystko jest we wszystkim innym; że nic nie jest oddzielone. Uznaje, że złamanie jednej rzeczy pociąga za sobą reperkusje. W ten sposób wierzę, że fizyka kwantowa zbliża się do sposobu poznania mędrców Mamos”.

Zagrożone centrum różnorodności biologicznej

Sierra Nevada de Santa Marta została uznana za najbardziej niezastąpiony rezerwat przyrody na świecie. Jednak według ekotoksykologa Jesúsa Olivero-Verbela niewiele wiadomo na temat tego, w jaki sposób działalność człowieka wywiera znaczący wpływ na ten chroniony obszar bioróżnorodności. Jak napisał Olivero-Verbel w niedawnej „ocenie podatności” opublikowanej w „Science Direct”, głównymi czynnikami powodującymi presję na Sierra są projekty górnicze, gospodarka wodna, systemy rolnicze, turystyka, konflikty terytorialne i zmiany klimatyczne.

„Skumulowana presja wynikająca z takich działalności, jak górnictwo, zmiana użytkowania gruntów i turystyka znacząco przyczyniły się do zmiany homeostazy ekosystemu i ograniczenia świadczonych przez niego usług ekosystemowych” – napisał. „Ze względu na ważny obszar rezerwowy podjęto różne środki w celu ochrony różnorodności biologicznej, jednak ich wdrożenie było niewystarczające.”

Szczególnie niepokojące dla Arhuaco są szybko topniejące lodowce, które zasilają rzeki i dostarczają wodę do lokalnego ekosystemu oraz milionom ludzi w dole rzeki. Od 2010 roku straciły one 20% swojej masy. Według „Raportu o stanie lodowców Kolumbii z 2019” Sierra Nevada jest szczególnie wrażliwa na zmiany klimatyczne.

Dla Arhuaco problemy klimatyczne i środowiskowe są ściśle związane z przyczynami obecnej pandemii. W ich światopoglądzie systemy Ziemi i pojawiające się choroby reagują na ludzkie działania i odwrotnie. W obliczu tych wirusowych reperkusji wielu ludzi stanęło w obliczu wieloletnich zaniedbań w podstawowej opiece zdrowotnej dla społeczności tubylczych w Ameryce Łacińskiej. Leonor Zalabata, przywódczyni Arhuaco i delegatka Komisji Praw Człowieka w Kolumbii potępia brak opieki medycznej na tych terytoriach. „Jednym z najpoważniejszych problemów, jakie mamy polegają na tym, że publiczne usługi zdrowotne, których wymaga radzenie sobie z pandemią, zostały pozostawione sektorowi prywatnemu” – powiedziała.

Odpowiedź Arhuaco na pierwszy kryzys

Podobnie jak ludy Kamëntšá i Misak, Arhuaco zaakceptowali ważność standardowych międzynarodowych protokołów prewencyjnych: maski, mycie rąk i dystans społeczny. Jednak ich własne protokoły idą dalej niż protokoły rządu. W miarę możliwości ograniczyli swój własny ruch, zniechęcając do wyjazdów do miast grzywnami i 15-dniową izolacją po powrocie.

Społeczność ma własne posterunki bioasekuracji w punktach wejścia na jej terytorium, obsługiwane przez Mamos. Przed wejściem na terytorium ludzie muszą przejść szereg czynności, zaczynając od rytualnego oczyszczenia z negatywnej energii takiej osoby czystymi kosmykami włókien bawełny, które następnie umieszcza się w ogniu. Po tym następuje kąpiel w roztworze zawierającym różne rośliny, których używają Mamos. Muszą następnie przejść ceremonialną działalność, w której chorobę oddają Ziemi. Na koniec otrzymują lekarstwo z wyciągu lokalnych roślin wybranych przez Mamos. „Dla nas zdrowie ciała nie jest najważniejsze” – powiedział Amado Villafaña. „Gwarancją zdrowia organizmu jest natura. Utrata śniegu,

ubytek wody, zmiany pogody mają wpływ na uprawy, którymi sami się karmimy. Dla nas to już jest pandemia.

„Kiedy Młodszy Brat zaczyna ingerować w rzeki, podejmuje działania, które powodują, że śnieg topnieje, a ziemia choruje. To tak, jakbyśmy mieli wyciąć oko, nerkę lub pół wątroby. Ludzkie ciało już nie będzie w porządku. Nie będzie już w nim integralnej funkcji”.

Zdaniem Cárdenasa dla takiego zniuansowanego, wielowymiarowego i holistycznego podejścia do zdrowia nie ma miejsca we współczesnym kształcie opieki zdrowotnej. Śledzi gwałtowny spadek akceptacji tradycyjnej medycyny w obu Amerykach do początku XX wieku spowodowany m.in. pracą takich reformatorów, jak Abraham Flexner w Stanach Zjednoczonych. Flexner był reformatorem medycyny i politykiem, który niestrudzenie pracował nad wyeliminowaniem konkurencyjnych alternatywnych modeli medycznych, takich jak homeopatia, osteopatia, naturopatia i położnictwo.

W latach po opublikowaniu „Raportu Flexnera” w 1910 r. liczba szkół medycznych zmniejszyła się z 650 do 50. Około 10 000 ziołarzy wypadło z biznesu, a medycyna tubylcza została usunięta ze standardowej opieki. Wraz z europejskimi rządami kolonialnymi, które promowały podobne poglądy od XV wieku, amerykański model medyczny został szybko wyeksportowany na cały świat. Według Cárdenasa rezultatem jest zanik dialogu międzykulturowego wokół zdrowia i powszechna zależność od opartego na farmaceutykach podejścia do medycyny.

Dzisiaj młodzi Arhuacos i Kogi, którzy uczęszczają do szkoły medycznej, wracają do swoich społeczności, praktykując model farmaceutyczny i nie potrafią odnieść się do ziołowej farmakopei swojej starszyny. Nie są też w stanie tworzyć własnych leków, co uzdrowiciele robili od tysiącleci. „Przybywają do swoich społeczności, aby prowadzić ośrodek zdrowia, podawać pigułki i nie włączają tradycyjnej wiedzy” – powiedział Cárdenas. „Systemy opieki zdrowotnej na poziomie

globalnym załamują się, ponieważ zależą od bardzo redukcjonistycznej koncepcji zdrowia, która nie obejmuje elementów zapobiegawczych, w tym tego, jak my myślimy o chorobie”.

Dla Mamo Camilo Izquierdo zapobieganie chorobom będzie wymagało przestrzegania Prawa Początków, w tym rzeczywistej zmiany nastawienia. Przełożenie tego prawa przodków na czyn zaczyna się od uznania natury za żywą istotę posiadającą prawa. „To jest tak, jak zostało ustalone od początku i musi zostać spełnione dla dobra wszystkich, nie tylko ludzi, ale i zwierząt – tych, którzy latają i tych, którzy nie latają” – powiedział omawiając wpływ topnienia lodowców i pielęgnowanie więzi, które musimy podlewać. „Jeśli woda zniknie, wszystko umrze. Wszystko, co chodzi po Ziemi, jest eksterminowane. My także możemy zniknąć”.

Pozostali Mamos zgadzają się i podkreślają głębokie wyzwanie, w którym żyjemy jako globalne społeczeństwo. Ostrzegają, że jeśli nie nauczymy się żyć w zgodzie z naturą, pandemia się pogłębi i pojawi się więcej chorób. To ostrzeżenie stało się lekcją dla niektórych młodszych członków społeczności, takich jak Ati Fania Torres, która poważnie zachorowała na COVID-19 podczas wizyty w mieście w północno-wschodniej Kolumbii. „Młodzi ludzie powinni stosować się do zaleceń Mamos” – powiedział Torres, apelując do młodszych pokoleń na całym świecie. „Oznacza to dbanie o przyrodę, drzewa, rzeki i góry. To znaczy dbać o naturę, żeby ona dbała o nas”.

Autorstwo: Tracy L. Barnett, Hernán Vilchez

Tłumaczenie: Tomasz Nakonieczny

Źródło zagraniczne: [News.Mongabay.com](https://news.mongabay.com)

Źródło polskie: [LudyZiemi.blogspot.com](https://ludyziemi.blogspot.com)